

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

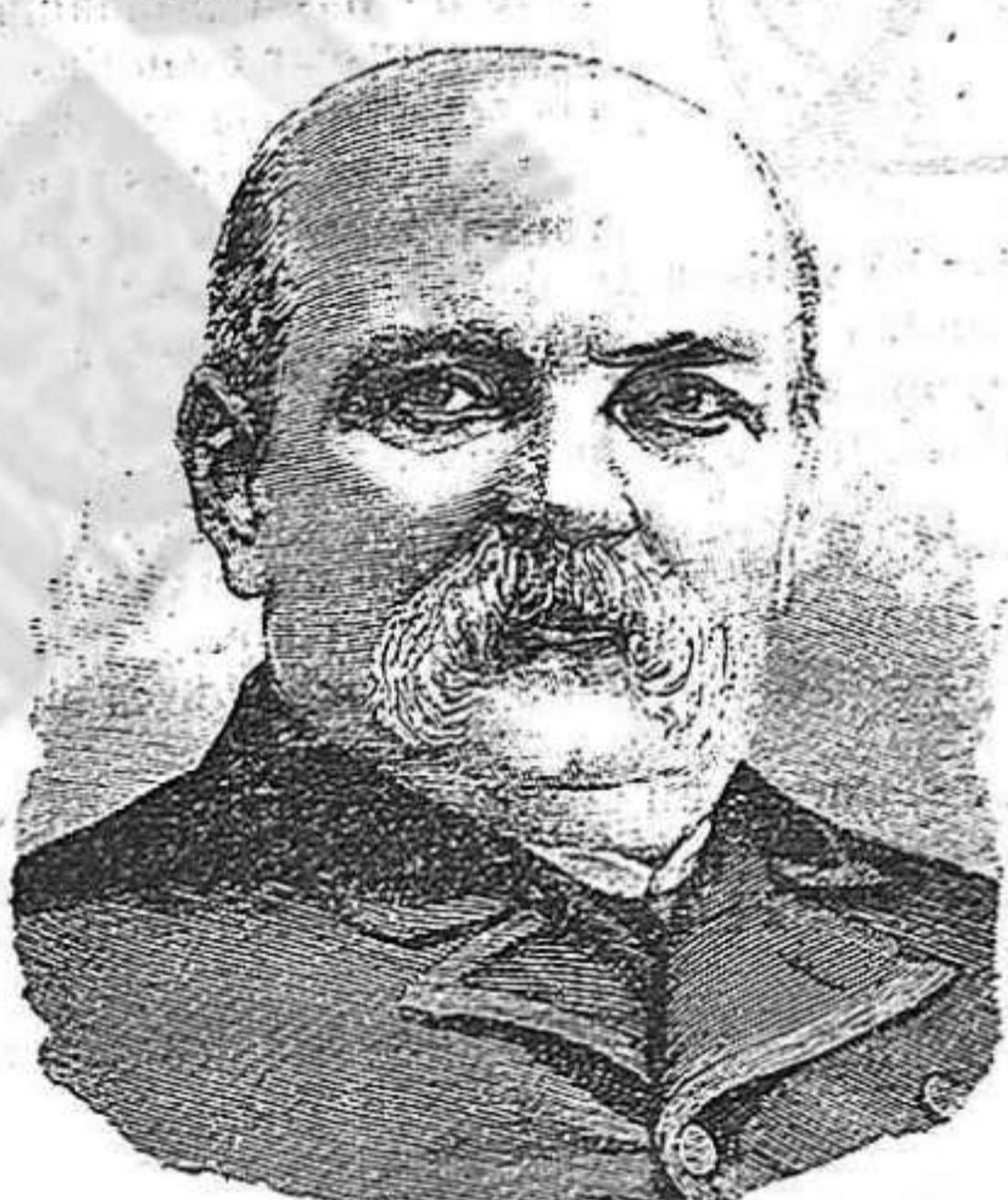
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre **ESPAÑA** pesetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

OCIO: Llibreria El
SABADELL

LOS DEFENSORES DEL SUFRAGIO UNIVERSAL

Práxedes Mateu Sagasta.
Manel Becerra.
Gaspar Nuñez de Arce.

Venanci González.
M. Villanueva.

RETRATOS.

Donem avuy lo de D. Práxedes Mateo Sagasta y 'l de las demés personas distingidas que' han acompañat en sa visita á Barcelona. No hem d' esforsarnos en explicar lo mòvil que 'ns ha inclinat á ferho.

Pròxims á practicar lo sufragi universal, estém resolts á pagar aquest débil tribut de consideració á tot home polítich de alguna importància que vingui aquí ab l' intent de reanimar l' esperit públich y moure al país á prendre part en la gran batalla.

Avuy son monárquichs los que han vingut. Ab molt més gust donarémo lo retrato dels republicans que vajan venint guiatx pèl mateix objecte; que la CAMPANA DE GRACIA, avants que tot y per sobre tot, es, ha sigut y serà sempre un periódich republicà.

UN GRAN ACTE POLÍTICH.

BARCELONA ha dispensat á n' en Sagasta una acollida plena d' entusiasmes. Negarho fòra negar la evidència, y en aquest cas l' evidència sols poden negarla 'ls conservadors.

Y Barcelona—per qué ho ha fet? ¿Ho ha fet per la persona de 'n Sagasta precisament? ¿Per l' antich redactor de la Iberia? ¿Pel ministre de la Revolució de Setembre que contribuí en primer terme y en major grau que ningú á reprimir las expansions republicanas? ¿Ha dedicat los seus aplausos y las sèvas aclamacions á l' home que formà part del govern del 3 de janer, implantat per las bayonetas del general Pavía? ¿Acàs al capitost de un partit que després de la restauració acceptà la constitució de 1876 que poch avants retxassava? ¿Per ventura al home flexible y habilidós, tan energich en la oposició com calmós y dessidiós en lo ministeri?

No 'ls aplausos de Barcelona no reconeixen semblants motius; ans al contrari, á despit de tals motius han sigut prodigats, més que á un home á una idea; tant com á una idea, á una tendència política eminentment regeneradora.

No van dirigits á una història, en la qual s' hi trobaria de tot, sino á un porvenir en lo qual desitjém que hi haja sòls dignitat, honra, legalitat y democracia. Lo que aném deixant darrera nostre es impossible contemplarlo quan se fa precis mirar endavant. Lo passat s' olvida quan hi ha necessitat de fixar exclusivament en lo porvenir. Y l' porvenir d' Espanya, y l' porvenir de las institucions democráticas reclaman avuy l' atenció sostinguda de tots los espanyols que las estimin.

**
¿Qué significan las manifestacions de aquests días?
Aném á exposarho en pocas paraules y ab tota la claretat possible.

Las manifestacions de aquests días han vingut á confirmar lo que ja presumíam tots quants á la defensa del sufragi universal veniam dedicant los nostres entusiasmes. Lo sufragi universal está destinat á orejar l' ambient de aquesta nació carregat fins ara ab los miasmas de totes las corrupcions imaginables. Lo sufragi universal es no sòls un desinfectant contra la inmoralitat, contra'l caciquisme, contra 'ls caprichos cortesans, contra totes las forsas de la política menuda; es també un reconstituyent poderós que retornará al poble las perdudas energies, fentlo sortir del estat de apatia, del estat de indiferència que l' consumia.

No falta sino que 'l poble vaja acceptant plé de fe la medicina.

Y com en Sagasta, home de fortuna, ha tingut la sort de ser lo restaurador de aqueixa institució democrática, tot-hom ha trobat molt just que recullis los primers fructs de l' obra de tots; molt posat en ordre que percibis los primers esclats del entusiasme del poble.

¿Quán havia trobat en sa l'arga carrera política, ovacions com la de aquests días?

Recordis, recordis. (no fa pas d' això molt temps) la tibia ab que 'l mateix Sagasta defensava l' sufragi universal.—En lo sufragi universal no hi creu ningú» se deya mentres s' estava discutint.—«Lo sufragi universal—se afegia y repetia—es sòls una satisfacció que dóna en Sagasta á n' en Castelar, en premi á la sèva benevolència..»

—No hi fa res—responsa en Castelar, qual perspicacia política serà sempre l' més admirable dels seus dorts—no hi fa res: establílo, feu que siga l'ley del Estat, y ja veuréu los resultats.

S' ha fet aixís, y ha sigut com posar oli en un llum.

¿Han vist may un malalt ensopit, més mort que viu, sense esperança de reanimarse? Ve un metje distingit y li ordena una medicina, dihen:—«Aquesta beguda fa miracles: ja veuràs com desde la primera toma ja hi coneixerán alguna cosa.

Lo malalt es lo poble espanyol, y tan acertada es la medicina, que no la primera toma, sino la sola olor del medicament, ja 'l torna de mort á vida. ¿Qué serà quan lo prengui?

Ningú dirà que la recepció dispensada diumenje á n' en Sagasta sigües obra exclusiva del partit fusionista. Per rahons que ningú ignora, no es aquí á Barcelona prou poderós aquest partit per realitzar demostracions tant colossals.

La manifestació del diumenje es obra de tots. Quan los reaccionaris á trucos de ferir al obsequiat ab elle, diulen qu' en la recepció d' en Sagasta hi preponderavan los ele-

ments republicans, diulen una gran veritat. Los elements republicans hi estaven en majoria. Y no sòls los possibilistes, que son los que han portat las gallinas, es á dir lo sufragi, sino 'ls del centro, 'ls orgànichs, los zorrillistas, los federals; en una paraula: tots.

«Cedeix això en desprestigi del jefe de la fusió?

No: ell pot envanirse de que, gracies á la sèva política democràtica, tots los republicans, ab ben escassas excepcions, acceptan avuy los procediments legals. «Y no es, per ventura, això, un progrés dels més considerables en las nostres costums politicas?

Y ¿quina es la idea que á tots nos agrupa? Lo desitj que ha expressat lo propi Sagasta, de que s' estableixi 'l govern de la nació per la nació mateixa. L' ansia de que ja may més se resolgan crissis per aplacar la fam de un partit anti-popular, ni per satisfacer las corasonadas de un general llunatich. Lo dalé de que 'ls governs no exerceixin presions il·licitas, ni 's permetin falsejar la voluntat del poble. La ferma voluntat que tenim tots de qu' Espanya 's governi per sí mateixa.

Y en aquest punt coincidim los monárquichs liberals y 'ls republicans de tots los matisos. Als que encare tenen fé en la monarquia deu bastarlos la confiança de que 'ls republicans, mentre preponderi la llei en tota sa pureza, no perturbaré el ordre, inclinantnos ab respecte davant dels fallos del sufragi. Als que tenim y tindrém sempre fé absoluta en la República 'ns basta ab saber que 'l govern de la nació per la nació es desde avuy un principi, superior al de la forma de govern, y que demà que la nació vulga la República, aqueixa República naixerà forta, per lo mateix que tots vindràn obligats á respectarla; per lo mateix que serà precis pagarnos ab la mateixa moneda ab que hauréen pagat nosaltres.

«Se vol res més honorós pels uns y pels altres?

Quan diumenje observava l' entusiasme del poble, no podia menos de pensar, que aquells transports, fills de una gran concordia de tota la família liberal, eran una especie de anticipo de lo que ha de succeir en las próximas lluytas dels comicis.

¡Qué petit v' semblar me en aquells moments lo govern conservador ab totes las sèvas cábals! Los que avuy s' entretenen destituixint Ajuntaments y encasillant candidats, sent burla de las decisions de la Junta central del Cens ¿cóm han de poder resistir l' avalanza popular?

¡Sense donarnos cita, diumenje varem trobarnos al carrer, pera saludar, á una veu, al restaurador del sufragi universal.

De la mateixa manera—tant si 'ls jefes proclaman, com si no proclaman la coalició—in lo moment oportú. 'ls soldats del sufragi 'ns trobaré en los colegis electorals, units com un sol home, pera derrotar als conservadors.

P. K.

A doctrina de 'n Sagasta proclamat la necessitat d' establir lo govern de la nació per la nació mateixa, es molt bona. Pero no basta proclamarla. Es precis buscar fórmulas concretas pera posarla en planta.

No basta tenir escopeta, pólvora y balas. Es precis carregar, apuntar bé y disparar. Aixís es com se fa blanco.

¿No 'ls sembla que la veu de coalició general pelaria com una escopetada?

Tenim arma, tenim municions. . ;Usémalas!

Lo govern de la nació per la nació mateixa, ó no significa res ó significa la mort del caciquisme.

Los cacichs son los primers enemicus de la sinceritat del sufragi.

Y jo, ab franquesa, no creuré del tot ab los bons propòsits de 'n Sagasta, fins que li vegi escombrar de la fusió á tota la purria que durant aquests últims anys l' ha empordada.

Desenganyis, D. Práxedes: á una casa bruta, cap persona amant de la limpiesa s' hi ficará may.

De la fàbrica de tabacos de Madrid ja no se 'n canta gall ni gallina. Un pavorós incendi l' ha reduhidá á cendras. Es poser la primera vegada que 'l tabaco de l' Arrendataria crema de debò.

Aquesta societat ha experimentat grans perduas. Ja poden preparar-se 'ls fumadors, qu' ells y ningú més qu' ells las pagarán. Nos queixém del tabaco que 'ns endossan. Donchs ara veuran com encare hi ha un pitjor.

Las cigarrreras, de moment han quedat en vaga, y 'l govern, per evitar un conflicte, perque sempre las tals cigarrreras li han fet més pòr que goig, s' ha compromès a instalar una nova fàbrica, dintre 'l terme de vuit dies, en lo Palau de Bellas Arts. A no disposar de un edifici, era capdás de ficar cigarrreras y fòtols de cargolar veneno en tots los ministeris, y si ni aquí haguessen capigut, fins en lo Palacio de la Plaça d' Orient.

Perque ell no reconeixerà 'l sufragi universal... pero 'l sufragi de las cigarrreras, qu' en menos que canta un gall ventan una bufa al Mónstruo, ¡vaya si 'l reconeix!

Pero hi ha hagut més encare. Las cigarrreras s' han

empenyat en fer una manifestació á la regent, demanant que se les hi aboni 'l jornal durant los días que tingan d' estar en vaga. Al govern se li erissavan los cabells pensant ab la manifestació de las cigarrreras.

—¡Per mor de Déu, abstenuyos de ferla!—deya tot desesperat.—¡No 'm comprometéu!

—¡Romansos á aquesta hora!—van respondre aquelles funcionarias dels grans mantòns de Manila.

¡Y van fer la manifestació. ¡Vaya si van ferla!...

Y 'l govern, que sucumbeix de tan trista manera á un antoig de femellas ¡voldrà encare tenirselas tiessas ab la Junta central del Cens?

Vaja, que ja está ben llest.

Una de las primeras persones que van anar á ca 'l Arnús á saludar á D. Práxedes, sigué 'l general Martínez Campos.

Y fins s' assegura que va donarli una abrazada.

Vels'hi aquí un home que passa la vida aixís: donant abrazadas y tent la trabeta, segons li dicta 'l cor, perque ell serà sempre l' heroe de las corasonadas.

¡Ay, heroe, heroe! ¡Quán posarás una mica de formalitat?

No hi ha idea que no tinga la sèva lògica corresponent. ¡Viva la lògica de la idea del govern de la nació per la nació mateixa!

Es á dir: ¡Viva la nostra!

Si diumenje, en lo moment del entusiasme delirant del nostre poble hagués tingut ocasió y suficient confiança ab en Sagasta per parlarli á l' orella, m' hauria permés ferli una pregunta.

—D. Práxedes—li hauria dit:—¡vol ver lo favor de dirme si desde la Rambla de Barcelona 's veu lo Palacio de Orient?

A veure qué m' hauria respost.

En Cànovas no sab cómo desembolicar de la trenyna socialista que se li ha ficat al cervell. Tan aviat diu qu' es precis emprendre reformas socials, com assegura que als socialistas obrers se 'ls ha de tractar á garrotadas.

En una conferencia donada en 'l Ateneo de Madrid va molt lluny. Figúrinse que arriba al extrém de declarar que si 'ls socialistas arribessen un dia á tenir majoria á las Corts, ell los hi abocaría l' exèrcit.

¡Gran teoria per exigir que 'ls socialistas se mantinguin dintre de la llei! Perque si aixís com aixís han de rebre, fins quan guanyin ¿á qué extranyar-se que desde aquests moments se declarin acerrius partidaris dels procediments de farsa?

¡Es això lo que desitjan los capitalistas conservadors?

Decididament lo Mónstruo ha arribat á una decadència lamentable. Si no entén las qüestions socials, millor serà que no se 'n occupi.

O sino, s' exposa á que al millor dia, los seus mateixos partidaris li digan:

—Vaja, Antonet, retirat, que no sabs lo que t' empotllas.

Si 'ns pregunta algú la nostra opinió sobre 'l fet de haverse arrastrat per homes, ó á lo menos per sérs que tenian forma humana, 'l carruaje del Sr. Sagasta, la diré ab tota franquesa.

En concepte nostre 'l home no ha nascut per tirar carruajes, ussurpant la feyna de las mulas y 'ls caballs.

No ja de 'n Sagasta, ni del sér més eminent de la terra permetéu que s' arrastri un cotxe á fosa d' homes. Es una degradació que no justifica ni l' embriagués del entusiasme més cego.

Lo mateix Sagasta s' oposava terminantment á que li dispensessem aquest honor, qu' en últim extrém més que altra cosa i posava en ridicul.

Va fer tot lo imaginable per evitarlo. Pero no pogué vèncer la fatlla de aquells entusiastas, que ja ab aixís demostraren que tenian una de las qualitats de la mula: la tossuderia.

¡Qué s' hi ha de fer! Sempre hi haurá imprudents y groners que tractant de fer una caricia á un home, li trauràns los ulls.

Jo, per castigar aquest acte irracional, faria una cosa. Als que van tirar del cotxe de 'n Sagasta 'ls borrarà de las llistes electorals.

No 's fan dignes de ser electors los que tant espontàneamente se declaran bestias de carga.

Un conservador deya tot enfutismat:

—Sembla mentida que 'ls republicans aplaudeixin de aqueixa manera al home de la porra.

—No ho extranyi—va respondre un federal—ho fem perque ara aqueixa porra, envia al Mónstruo á la porra.

CARTAS DE FORA.—Nos diulen de Suria: «¿Qué té 'l nostre rector? ¿S' ha tornat sort? Ell, tan fi d' orellas qu' era avants... ¿cómo es possible que avuy no hi senti? Dihem això per dos ó tres escàndols ocorreguts en la iglesia en menys de quinze dias, sense qu' ell haja pres cartas en l' assumptu. ¿Cóm consent que algunas hicas de María y algun capellà s' enfilin al cor y posin centinella á la porta per evitar que ningú més hi pui? ¿Cóm permet lo gran xi-

varri que un altre dia s' armá á la porta de la escala del mateix cor? «Cóm tolera que l' Joaquin maco, trobantse també dalt del cor, se desafihí ab un individuo del Centro ab paraules y casi ab fets?» Vaja, que per lo vist, á Suria pasan uns escàndols que ni al Congrés catòlic de Zaragoza. Lo rector de Sant Quintí va anar l' altre dia á una casa, diuent: «Vaja, ara qu' heu tingut bona cullita de vi recordeu dels funerals del vostre pare, qu' està patint molt en lo Purgatori.» «Es molt, senyor rector, li va respondre un jove, que sent vosté ministre de Déu, y podentlo aliviar, haja consentit que l' meu pare estés patint de aquella manera.» «Quin jovent! Quin jovent!» exclamava l' rector, y luego afegí: «Mira, noy, lo que t' dich es que si no fas lo bè, quan te voldrás casar no t' casaré.» Aixó ray, mentres hi haja qui m' casi, no t' necessito á vosté per res.» «Y aixó faràs?» Sempre que convingués. Lo rector, anantse'n: «Quin gat! Quin gat!» Lo jove, veientlo marxar: «Quin escarbat! Quin escarbat!» Pobre rector de Sant Quintí! á pesar de haver sentit olor de vi novell, va haver de tornarse'n ab lo paladar sech. Jo no sé qui's trobarà patint al purgatori: lo difunt pare de aquell jove ó l' rector de Sant Quintí de Mediona.

M' escriuen d' Esparraguera: «Aquí no's parla més que del divorci del rector y la majordoma. Aquesta s' havia anat fent vella y l' rector pensá cambiarla per un' altra que li fes millor las feynas; sent lo cas, que al despatxarla, se partiren robes y mobles, tal com acostuma ferse entre marit y molla en semblants cassos. Ella carregá en un carro lo que li digueren que li pertanyia, quan vels'hi aquí que als dos ó tres dias, diuen que l' rector passa comptes y s' troba á faltar una respectable cantitat de missas. Sembla que ha passat una denúncia al jutjat, demanant que s' practiqui un registre en lo domicili de sa ex majordoma. Ja veurém qu' n' surt de tot aixó. Encare que tal vegada algú pagará l' pato sense culpa, perque l' rector serà capás de pujar lo seu truball.» En aquest cas—dihem nosaltres—sempre queda l' recurs de no donarli feyna.

FOCH!

Aja, ara callarán las malas llengüas

Ja no podrà dir ningú que l' s' cigarros no creman.

S' ha calat foch á la fàbrica de tabacos de Madrid... y tots los puros han tirat perfectament. Hasta la punta!

En virtut d' aquest siniestro, ha quedat resolt lo dupte que formulava un ateo en una polémica teológica.

Eran dos oradors que disputavan: un creyent y un esceptic.

Lo creyent assegurava que l' dia del judici final s' acabaria l' mon.

—¿Cóm s' acabarà?—preguntava l' escéptich.

—Cremat, per medi del foch.

—Vol dir que cremarà tot?

—Tot, tot absolutament: fins l' última partícula!

—Vol dir que no quedará certa cosa que no voldrà cremarse?

—¿Qué?

—Los puros d' estanch.

Lo catòlich no va saber qué respondre, y l' problema va quedar sense solució.

Ara ja està tot aclarat. L' incendi de la fàbrica de tabacos de Madrid ha demostrat d' una manera palmaria que, per dolents que sigan los puros, á copia de foch y de temps, creman d' una manera divina.

Vol dir que lo del acabament del mon, suposant que aquell dia hi haja molta existència de tabaco, sera qüestió de més ó menos paciencia: l' èxit està assegurat.

Los directors de la Companyia tabacalera, per donarsse tono y alabar l' article, sembla que fan veure que l' incendi s' ha produït per combustió espontànea d' una cajetilla de vinticinc céntims.

Com qui diu: —Vés si creman bè, que hasta s' ensenen solas!

En rigor, la causa del foch serà de difícil averiguació: ara, l' efectes ja son materia més comprensible, si bè cada hui s' apreciarà de la sèva manera.

—Endavant!—diuen los estanquers:—una fàbrica més! Es á dir desorganisació y embolichs ab las sacas... De fixo que estaréns alguns días faltats d' una classe ó altra...

—Una fàbrica de tabacos cremada?—exclaman las persones de bon cor:—una font de matzinias menos!

—La fàbrica de tabacos destruïda?—pensa l' governador de Madrid.—Ja cal que m' prepari á reprimir los motins y manifestacions de sis mil cigarretas en vagal!

Pero l' s' que s' miran la cosa ab més preocupació son los actionistas de la Tabacalera.

A mida que l' sum pujava, las accions baixaban.

—S' ha cremat una sala més!—deyan los bomberos.

—Un enter menor!—murmuraven los interessats en lo negocí.

—Un' altra quadra cremada!

—Un autre enter á can Taps!

Després del incendi va procedir-se á una escrupulosa inspecció del desastre, y s' va veure qu' encara podia aprofitar-se molta cosa.

Un número incalculable de fardos de tabaco en rama s' han salvat... després d' haver sufert dos dies d' aigua. Pero no hi fa res.

Los administradors de la Companyia deurán dirse.

—Més dolent de lo qu' era no pot pas serho. S' ha muillat? Que l' posin al slo... y com si res haguès succehit. La qüestió es convertir en puros y ferne quartos.

No ha sigut tan afortunada la picadura. Las grans existències dels magatzems s' han inutilitat completament.

Paro no 'ns faltarán cigarrillos de Madrid per xo, no.

—Ara l' seyan ah fullas de patatera?

D' aquí endavant los faràn ab Fleuris vells y Narros des-

Preparinse, fumadors. En l' incendi de la fàbrica, no hi ha hagut, afortunadament, desgracias personals; pero Jay!... Las desgracias personals vindràn aviat. Quan comensaréns á fumar los cigarros fets ab los desperdics del tabaco averiat de la fàbrica de Madrid.

—Hi ha d' haver un reventament de fumadors!...

FANTÀSTICH.

QUINA SORT!

MONOLECH MONSTRUÓS, QUE 'S REPRESENTA ACTUALMENT Á MADRIT.

Unich personatge que parla: Cánovas.

(L' escena á casa d' ell. L' home acaba de llegir un diari. L' estripa en cinquanta trossos y ls llença en un recó. S' aixeca y s' posa á enraonar.)

—Qué 'n té de sort aquest home!... per tot arreu allí hont va, aplausos y més aplausos... ja ben neixe ab la fló... allá! Jo m' creya que á Zaragossa no haurian dit nò ni si, rebentlo ab indiferència, sense xiular ni aplaudí... i Mira quina arribada més colossal me li han fet!... Es un cassador diabòlic que no equivoca cap tret. Quan s' enfila al candeler, s' hi coloca ab tanta sal que sembla que ja en sa vida ha de baixar d' allí dalt. Fa l' que li dóna la gana, goberna ab pau y quietut y sab resoldre ab l'estesa l' assumptu més peligrat. Cau, gracias á las maniobras dels descontents coaligats... pero cau ab molta gracia... y de potas, com los gats...)

(Entra un criat, li entrega un telegrama y se 'n va.)

Tè, diu que ls aragonesos casi ni saben qué s' e

per ol'sequí al senyor Práxedes...

—Iqué 'n té de potra...!—qué 'n té!

Si jo vaig á Zaragozza en aquest mateix instant,

de fixo que m' apedregaran y m' accompanyan xiulan... (Pausa.)

Es dir... no tinch pas d' anarhi: ben grabat conservó aquí

(Tocantse l' front.)

lo recort de la arribada que m' van fer... !qué vaig patí!

Jo no veia sinó pitos y pitos á tort y á dret...

!sembla que hasta las pedras totas tenfan xiulets!...

No sè... no arrobi a comprendre per quinas causas á mí me reben sempre á morradas y á n' ell l' han d' aclamá així... !Qu' es més guapo per ventura?

!que va de més bona fe?

!qu' es més jove? !qu' es més sabi?

Donchs veýam... !per qué? !per qué?...

(Entra l' mateix criat ab un nou telegrama.)

Mare de Déu! !quin deliri!

Diu que quan l' han despedit

hi ha acudit tot Zaragozza...

!y aixó qu' era mitja nit!...

Per mí aquest home té un medi,

un secret qu' ell se sabrà

per electrificar las masses

y ferlas entusiasmá.

D' altre modo no s' explica tot aquest desbordament...

(Pausa: 's posa á riure.)

!Ah! Sort que al sè á Barcelona

mudarà un xiulet lo vent.

A aquells no se ls engatassa

parlant del dret y del vot...

!veurà com entre las rosas

també hi ha algún escardot!...

(Torna l' criat ab un altre telegrama.)

De Barcelona... !qué miro!

«Entussiasme delirant...

»cap barceloní recorda

»una arribada semblant...

»Una multitud inmensa

»ha tirat del cotxe seu...»

(Llensa l' telegrama.)

!Hasta li han tirat lo cotxe!...

!Y que vaja en nom de Déu!

Aixó ja no es un polític:

es un hipnotisado

que sab sugestioná ls pobles

fentse ell mateix l' ovació...

(Pausa. 'S passeja amunt y avall ab melancolia.)

De tots modos, no hi ha dupte:

aculliments com aquest,

sempre son més agradables

que no un concert de xiulets...

!Qu' no daria jo, á cambi

d' una arribada triunfal

com las que reb aquest home!...

!qu' una sort tinch més fatal!

Ell, éxits á carretadas

y bombos á discrecio:

jo, acullidas tempestuosas

pitós y reprobacions...

(Entra un empleat, deixant sobre la taifa un paquet de bitllets de banca. Don Antón se ls mira: cambi de to.)

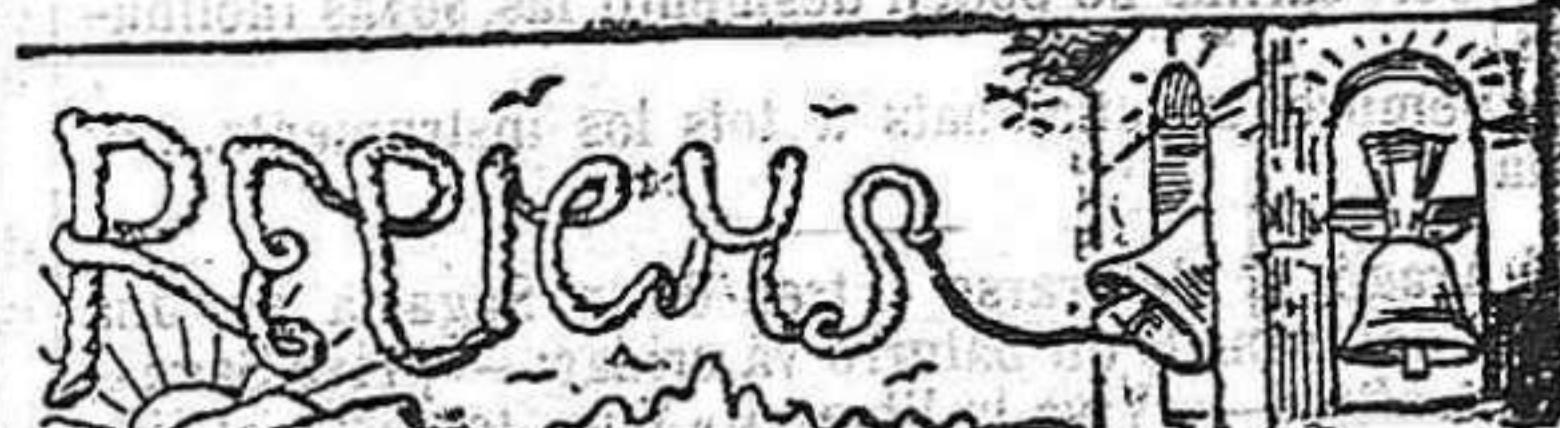
!Ah!... La paga de Novembre:

es l' únic que li pucha!

—Jo cobro y tú no... !Qué diable!

Lo meu consol està aquí.

C. GUIN.

o govern es lo marit de la Junta Central—va dir en Silvela.

Donchs bè, s'apigabo lo país: lo marit de aqueixa honrada senyora, tan bona, tan simpàtica, tan volguda de tots, li està faltant descaradament.

Llegeixin la carta que ha enviat à la sèva querida, una tal Ilegalitat de la Corunya.

Creguin qu' es un escàndol dels més grossos, sobre tot quan se burla de la sèva senyora de la manera més insensata que puga imaginarse.

Sra. Junta del cens: no aguantí més perreries. Demani prompte l' divorci, y tots estaréns al costat seu.

—No sé pas qué m' agrada més—deya un liberal—veure la cara que fa un conservador quan xiulan a n' en Cánovas, ó la cara que posa quan aplaudéixen a n' en Sagasta.

—Es igual—va respondre un liberal molt aixerit—in lo primer cas fa la cara del home que l' afaytan a pèl; en lo segon cas, la cara del home que l' afaytan a repel.

—Y a pèl y a repel, en sech y sense sabó—afegeix un servidor de vostés.

Lo Dr. Koch, célebre ja per haver descobert lo bacilo del cólera morbo, ha tingut, segons diulen, la fortuna de trobar unes inoculacions curatives de la tisis.

Nosaltres ja fa temps que varem trobar-ne unes altres aplicables á la política espanyola.

La tisis del nostre país sòls pot curarse ab grans inoculacions de sufragi universal.

L' endemà de l' arribada de 'n Sagasta, la Dinastia estava tan carregada de veri, que al anar á fer la tirada se li va espaiellar la màquina.

Aixó tenen los homes massa farts de gènit. A lo millor agafan una enrabiada y patatús!

Un fastidiat de la política, que aquests dies ha sentit renaixer en sas venas, la sanch que hi bullia en altre temps, ha dit:

Los carlins de Barcelona van celebrar la festa de San Carlos, patró del rey de las húngaras, ab una vellada, en la qual hi prengué part un quinteto de bandurrias y guitarras.

Aquest carlins no poden desmentir las sèvases inclinacions!

Sempre tan aficionats á tots los instruments... d'ungla!

Al Aragó, al deturarse l' tren de 'n Sagasta en una estació del transit, un baturro va cridar:—«Viva Sagasta!» Un altre:—«Viva la libertat!» Y un tercer:—«Viva la República!»

Y un quart va dir al tercer:—No, chiquio: eso guàrdalo pa cuando arranque.

Naturalment: aquí qui convé qu' arranqui es en Sagasta.

Diumenge en la Plassa de Sant Jaume:

¡Viva Sagasta! ¡Viva la llibertat! ¡Viva el sufragi universal!

Una veu escanyolida:—¡Viva la Reyna regent!

Una veu robusta:—¡Viva la República!

Una veu molt enraonada:—Amigo, qui no vulgui po's, que no vagi á l' era.

(Copiat del natural.)

Quan en Sagasta eixí de la estació del Nort, estava somrient.

En canvi quan entrava á ca'l Arnús, feia una cara que semblava que deyá: «De tant que m' estiman, m' apanyegan.

(Copiat també del natural.)

En la funció donada á Novedats en obsequi de 'n Sa-

gasta, va posarse l' aplaudida comèdia catalana: «Sogra y nora».

Bè vaja, si—va dir un republicà—la Monarquia y la Democracia. Es impossible que congenihin. Mentre s' empenyin en ferlas viure juntas, á la casa hi haurà ranhons.

D. Camilo Fabra va obsequiar ab un àpat al restaurador del sufragi universal. Y tot per ferli tastar lo ví ranci del seu marquesat! Lo ví d' Alella.

Podia dirli una cosa:—D. Práxedes, ja l' pot beure ab tota confiansa; es més ranci aquest ví que la meva noblesa.

Lo nou edifici que ha construït á Madrid lo *Banch d' Espanya*, ha fet moviment, sufrint considerables desperfectes.

Sempre ho havia temut: lo *Banch d' Espanya* acabará per enfonzarse.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Car-ca-mal.
2. ANAGRAMA.—Cinta-Canti.
3. TRENC-A-CLOSCAS.—El registro de la policia.
4. GEROGLÍFICH.—Tot llibre té fulls.

Han enviat totes las solucions los ciutadans Roch Fort,

Antón de la Gayta y M. N. P.; n' han endavinadas 3, Un

partidari del Sufragi universal y Pep Patarata; 2, Espanya Llops y Pau Nyera, y 1 no més Pagés del Ampurdá.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Ll. Olivé, J. Franquesa, M. Xalabarde, D. Bartrina, A. Torres y P. Such:—Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans J. M. Bonapasta, F. de P. Juanico, J. Alamaliv, F. J. Portera, Joaquin de Lleyda, Espanya Llops, Ritela (a) Paya J. Gine (a) Eeréu de casa, Marangí, E. Molas y Fernandez:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciutada Infa bots: Rebuda la remesa: aprofitarem alguna cosa. P. P. T.: Lo concepte final del sonet, esta en contradicció ab lo que manifestem en lo número respecte als que van tirar lo carrotle Antonet del Corral: Cregui qu' es llastima que la poesia de vosté siga tan incorrecta. —J. Carbonell: En lo trallat de vosté hi ha bona intenció; pero la bona intenció no basta. —Patirars Carpanta: Li agràm l' advertència. —Gestus II: La 'Monja' va bé; l' altra es ordinaria. —Pep de l' Ostia: No 'ns serveix. —V. Andrés: No 'ns acaba de agradar. —Fónix Dedi: Com a reclam no 'ns serveix, y com a sonet no 'ns acaba d' agradar. —A. Pallejà: ¿Com pot escriure versos, ni prosa, ni res, qui en lloc de dir s' equiroca escriu se 'tiboca, y alçis molts altres paraules? Això y l' assumpte dels treballs que 's refieren a fets que durant l' última guerra civil eran d' actualitat, nos feu arrufar lo nas; y consti qu' encara no hem pogut desarrollar. —Xavier Alemany: Molt bé y mil gràcies. —J. Aladern: Entre poch y massa. La poesia està bé; pero ¿vol dir que 's obres no 's donaran per ofesos? —J. Casanova V.: Aprofitarem dos cantars y prou. —Joan Vilaseca: Gràcies per l' envío.

ALMANACH

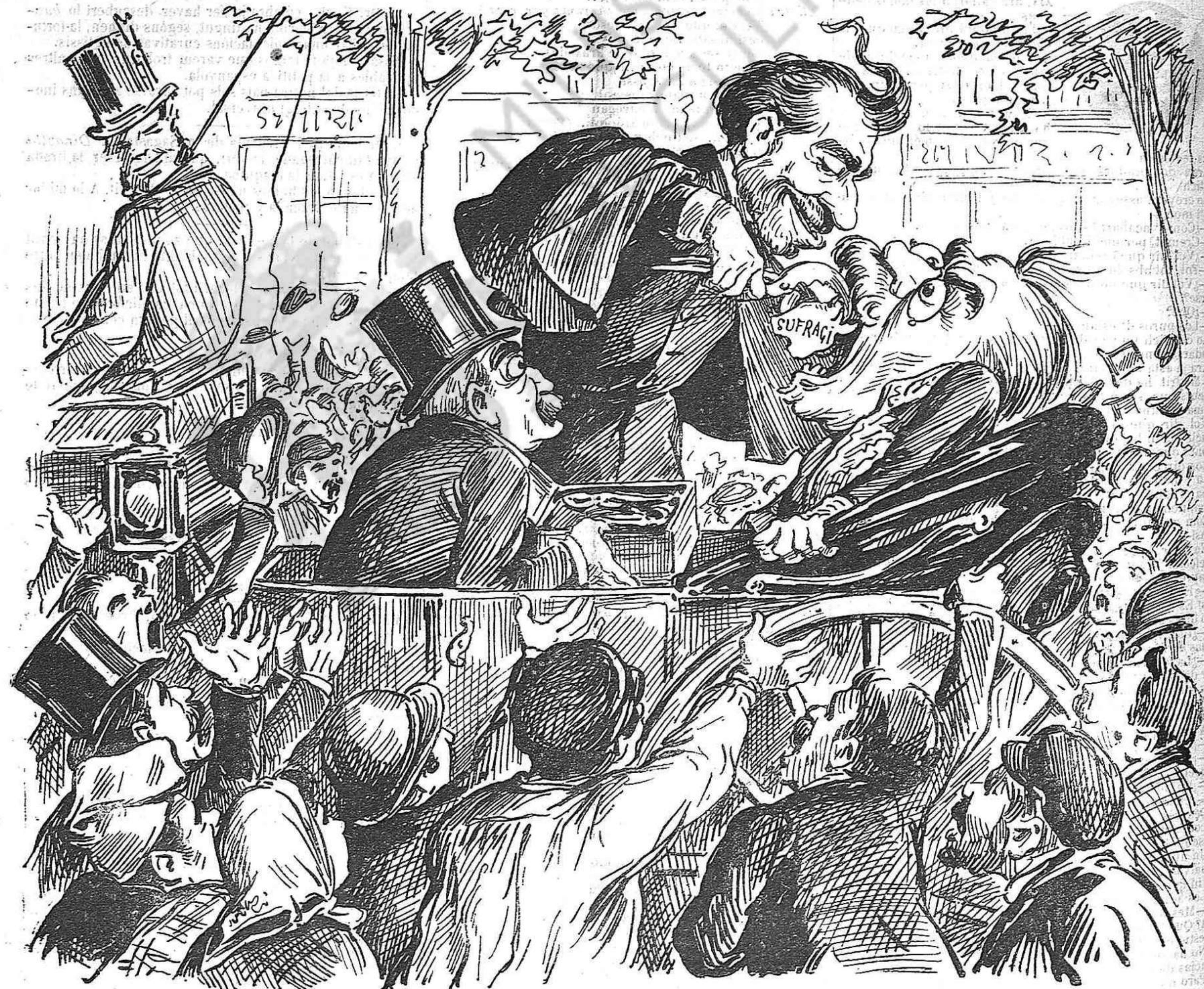
DE LA CAMPANA DE GRACIA

Están molt adelantats los treballs. Supliquem als nostres apreciables corresponials, que fassin pedido quant antes, si no volen correr lo perill de quedarse sense que 'ls puguem servir.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 22.

L' ARRENCA-CAIXALS.

Los conservadors varen dir que al entrar á Barcelona semblava un arrenca-caixals. Això es lo que voldriam 'nosaltres': que al Mónstruo n' hi arrenqués un: lo caixal del seny.